

ovennævnte arbejde. For den, der ønsker at trænge ind i analysen, kan der næppe gives en bedre begyndelse end denne bog.

I en 20 sider lang indledning præsenteres problemstillingen, og der henvises til de centrale arbejder. De følgende 250 sider klassificerer den foreliggende (trykte og utrykte litteratur). At så langt det vigtigste er kommet med, er vel næsten selvfølgelig. At ikke alt er kommet med er vel mindre selvfølgelig — og kunne måske delvis være undgået, om forfatterne havde støttet sig på den meget værdifulde *Bibliography in Income and Wealth*, som dækker perioden fra 1937 til idag. Af overspringelser tænker anmelderen ikke alene på mindre ikke-engelsk-sprogede afhandlinger, men lige så vel på så centrale arbejder som Frisch's *Econometrica*-artikler (1934). *Da* begyndte nemlig kredsløbsanalysen i moderne forstand — Leontief's store fortjenester ufortalt.

Sådanne fejl forhindrer imidlertid ikke, at det med ovennævnte arbejde er blevet meget lettere at orientere sig i den flodbølge af kredsløbslitteratur, som næsten har været for overvældende.

P. Nørregaard Rasmussen.

Klaus E. Sinewe: Grundlage und Entwicklung des internationalen Zahlungsverkehrs nach dem zweiten Weltkrieg. Westkulturverlag Anton Hain. Meisenheim am Glan 1954. 171 sider. Pris 9,50 DM.

I bogens første tre kapitler redegør forfatteren på en meget overbevisende måde for Bretton-Woods-aftalens ideologiske baggrund. Han opridser ligeledes klart interesse modsætningerne mellem de lånsøgende lande, hvis sag tales af Keynes, og det længivende U.S.A., der repræsenteres af Harry Dexter White. Og han viser, hvorledes Whites synspunkter sejrer, fordi England havde et meget betydeligt finansieringsbehov, som kun U.S.A. kunne dække.

I de følgende kapitler gennemgås efterkrigstidens betalingsmekanismer i Vesteuropa. Fra de bilaterale arrangementer

nås over Marshallhjælpens trækingsrettigheder og kompensationer til Den europæiske Betalingsunion. Forfatteren fremdrager en række detaljer, men de indordnes alle i en fin mosaik. Denne skal vise, dels at Bretton-Woods-aftalen har inspireret efterkrigstidens økonomiske politik, dels at Den internationale Valutafond har haft den afgørende indflydelse på dens praktiske udformning. Heri ligger bogens afgørende svaghed. Forfatteren har ladet sig indfange af sin egen systematik. Det regionale samarbejde under Marshall-planen skal han således have presset ind i skemaet som en underafdeling af det globale, selv om det i et vist omfang var en storpolitisk bestemt erstatning herfor. Og forfatteren tager devalueringen i 1949 til indtægt for valutafonden (p. 50), og undlader at oplyse, at fonden først fik forelagt de nye kurser til godkendelse, efter de var trådt i kraft.

En bog som denne, der fremkom i 1954, burde munde ud i en konvertibilitetsdebat. Men konvertibiliteten nævnes blot en passant på de to sidste sider. Bogen kan derfor udelukkende anbefales dem, som interesserer sig specielt for Bretton-Woods-aftalen og for den første efterkrigstid.

Erling Olsen.

Raymond F. Mikesell: Foreign Exchange in the Postwar World, The Twentieth Century Fund, New York, 1954. 658 s. Pris \$ 5.00.

Det er en lang bog, og når man er færdig med den, føler man sig lidt snydt. Forfatteren erklærer i indledningen, at det er hans hensigt at bibringe læseren en bedre forståelse af valutasystemerne og valutapolitik siden den anden verdenskrig. Derimod vil han ikke skrive nogen håndbog. Resultatet er blevet en mellemting mellem en økonomisk analyse og en håndbog — d. v. s. gengivelse af en masse notater med mere eller mindre dybtgående kommentarer.

Bogen falder i fire dele. Den første, der også er udgivet i serien Princeton Essays,